Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

ΚΡΙΤΟΣ

Μηνιάτικη ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση,
σε θέματα Θεάτρου Σκιών, σάτιρας και ενρύτερης ενημέρωσης
Περίοδος Α' Τεύχος 33 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2022

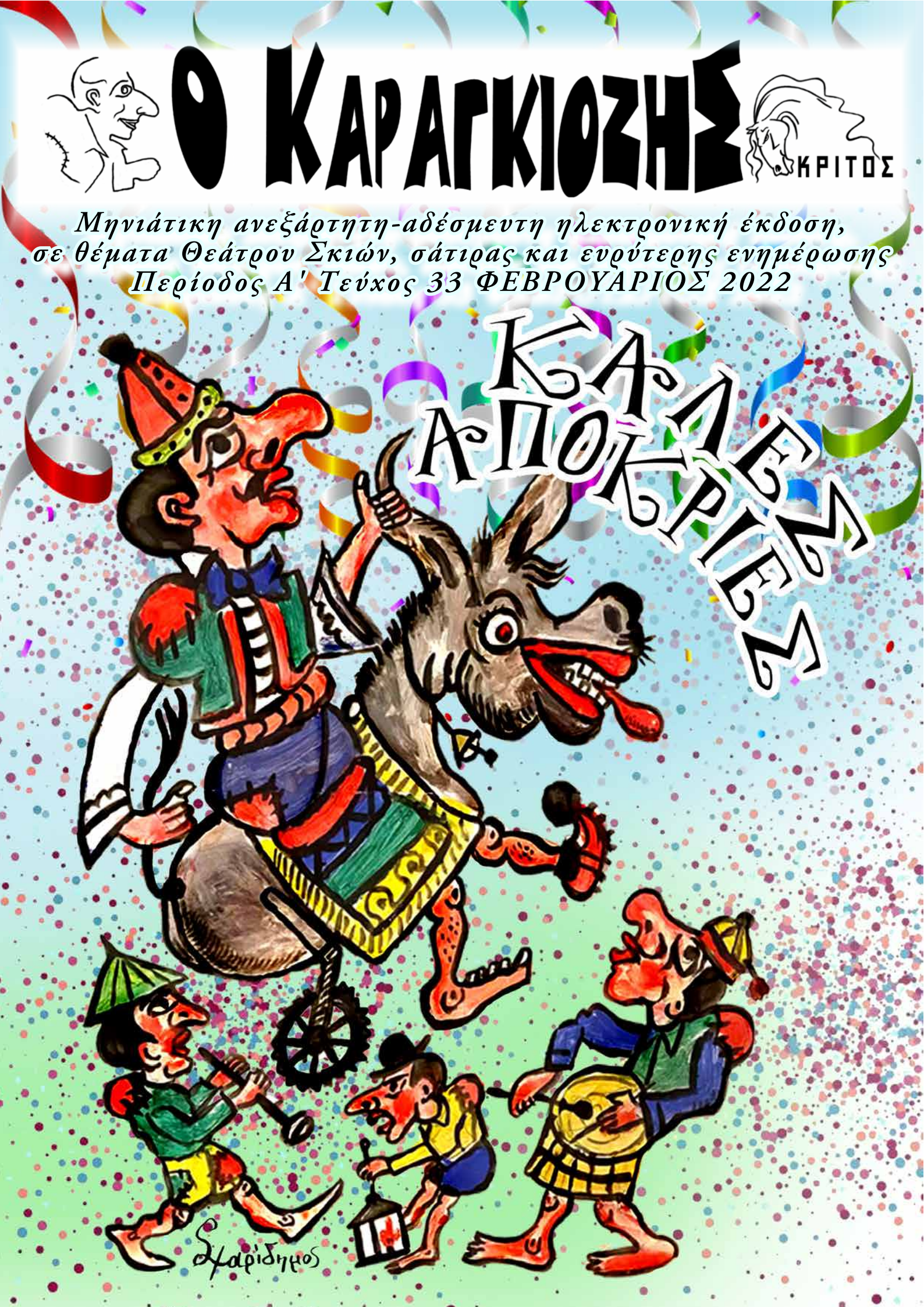

Ποιοι παλιοί μάστορες της τέχνης Έφυγαν τον ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ

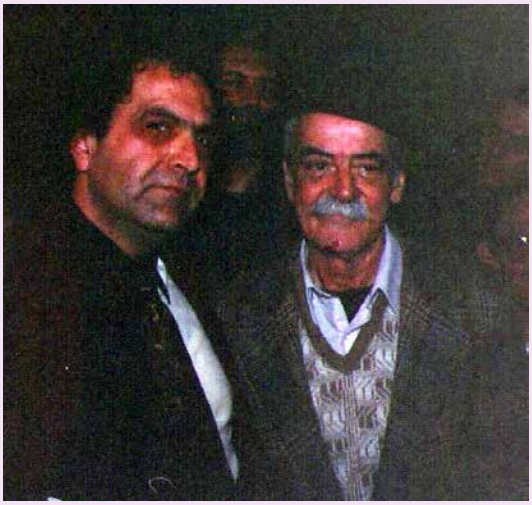

18 Φεβρουαρίου 1998: Μνήμη Αβραάμ Αντωνάκου, καραγκιοζοπαίχτη, ταχυδακτυλουργού και πρωτοπόρου στα εικαστικά του Καραγκιόζη, στην κατασκευή και την τεχνοτροπία της φιγούρας (1921-1998).

Γεννήθηκε στην Αδριανούπολη της Ανατολικής Θράκης. Μετά όμως από το 1922, δηλαδή μετά την Μικρασιατική Καταστροφή και την ανταλλαγή των πληθυσμών, η οικογένειά του εγκαταστάθηκε στην Καλαμάτα. Ερχόμενος στην Αθήνα, κατά τη δεκαετία του 1930, μαθήτευσε κοντά στους Χρήστο Χαρίδημο, Μανωλόπουλο και Κώστα Μάνο. Η καριέρα του, ωστόσο, κορυφώθηκε εκτός των ελληνικών συνόρων: στην Ευρώπη (κυρίως στην τότε Δυτική Γερμανία), στην Αμερική και στην Αυστραλία.

28 Φεβρουαρίου 2009: Μνήμη Σοφίας Καλογερά-Θεοδωροπούλου, κόρης του κορυφαίου καραγκιοζοπαίχτη Ντίνου Θεοδωρόπουλου, από τον οποίο είχε κληρονομήσει ένα πολύπλευρο καλλιτεχνικό ταλέντο, έχοντας την ικανότητα (εκτός των άλλων) να ερμηνεύει ακόμα και παραστάσεις Καραγκιόζη (1945-2009).

Καταγόταν από την Πάτρα, στην οποία ίδρυσε το «Θεοδωροπούλειον Θέατρο Σκιών» (με έδρα το σπίτι του Ντίνου Θεοδωρόπουλου στην Πάτρα, πίσω από το Σκαγιοπούλειο). Με ορμητήριο την πόλη της Πάτρας και το «Θεοδωροπούλειον Μουσείο και Θέατρο Σκιών Πάτρας», ανέπτυξε έντονη καλλιτεχνική δραστηριότητα μαζί με τα παιδιά της, η οποία διακόπηκε μεν απότομα με τον πρόωρο θάνατό της, αλλά εξακολουθεί να υφίσταται από τους συνεχιστές της.

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΚΡΙΤΟΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ: Πάνος Β. Καπετανίδης
Τηλέφωνο: 210 46 16 664
Διόρθωση κειμένων:
Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης
Εξώφυλλο: ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τα κείμενα, που φιλοξενούνται στο ψηφιακό έντυπο ***"Ο Καραγκιόζης Αλογόκριτος"***, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συντακτών τους, κάτι που δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά και την αποδοχή τους από τους υπεύθυνους της ύλης του.

ΓΝΩΜΕΣ ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ

«Π.Ο.Θ.Α. κάτω από τις λεύκες»

Τα τελευταία χρόνια στο χώρο της τέχνης συμβαίνουν πολλά και ποικίλα αρνητικά θέματα για τις τέχνες.

Η πλειοψηφούσα, εδώ και χρόνια, παράταξη του ΣΥΡΙΖΑ στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος Ακροάματος, σε συνεργασία και άλλων μηχανισμών, προχώρησε σε μεθοδεύσεις πριν και κατά τη διεξαγωγή του τελευταίου Συνεδρίου της 13ης Δεκεμβρίου 2021, με τον αποκλεισμό περί των 30 αντιπροσώπων, που οδήγησαν στη διαμόρφωση συσχετισμών και έτσι να αποκτήσουν τον απόλυτο έλεγχο της Ομοσπονδίας.

Η ΠΟΘΑ, που την περίοδο της αριστερό-δεξιάς συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, βρισκόταν σε ύπνωση και επομένως όλα τα τότε πολιτιστικά-πολιτικά ήταν καλώς καμωμένα, μετά τις εκλογές του Ιουλίου του 2019, ξαφνικά, λες και αφυπνίστηκε από χειμερία νάρκη, επιδόθηκε σε σωρεία κινητοποιήσεων σχεδόν σε εβδομαδιαία βάση, όπου μαζί με τα άλλα αγωνιστικά, εν μέσω πανδημίας, οργάνωνε συχνά και συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας και έτσι, «παίρνοντας ρίσκο, έβαζε και αυτή την «πλάτη» της για την καταπολέμηση του Covid-19, που εντωμεταξύ απέλαυνε όπως σε όλο τον πλανήτη και στη χώρα μας. Στο διάστημα αυτό, κακή κυβέρνηση έδινε κάθε μήνα σε όλους τους καλλιτέχνες το επίδομα των 535 €, δημιουργώντας ένα τεράστιο «μητρώο καλλιτεχνών», περιλαμβάνοντας ακόμα και εκείνους που δεν το δικαιούνταν.

Η τελευταία μεγάλη κινητοποίηση καλλιτεχνών πραγματοποιήθηκε με την κινητοποίηση της Δευτέρας 10 Ιανουαρίου, η οποία γνωστοποιήθηκε στον πρωθυπουργό με επιστολή της ΠΟΘΑ στις 5 Ιανουαρίου, (την οποία υπογράφει ατύπως και το νέο Δ.Σ. του Π.Σ.Θ. Σκιών), ζητώντας (και σωστά) μέτρα στήριξης υπέρ των καλλιτεχνών τα οποία μέτρα, ω του θαύματος, αποφασίστηκαν στις 14 Ιανουαρίου (δηλαδή τέσσερις μέρες μετά την κινητοποίηση: https://covid19.gov.gr/epipleon-metra-stirixis-ergazomenon-kai-epicheiriseon-gia-ton-ianouario-2022/

Φως φανάρι δηλαδή ότι η κινητοποίηση που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιανουαρίου ήταν περιττή, αλλά και προσχηματική, για να δείξουν οι συνδικαλιστές της ΠΟΘΑ και των άλλων καλλιτεχνικών οργανώσεων ότι όλα έγιναν «κατόπιν ενεργειών τους» και φυσικά κατόπιν της αγωνιστικής κινητοποίησης της 10ης Ιανουαρίου 2022.

Στην ίδια κινητοποίηση απέδωσαν οι συνδικαλιστές της ΠΟΘΑ και την κυβερνητική απόφαση 3514/17.1.2022, να ξαναδώσει το «επίδομα ειδικού σκοπού» (535 €) και για τον Γενάρη του 2022, σε όλους ανεξαιρέτως τους καλ-

λιτέχνες, που είναι γραμμένοι στην πλατφόρμα του «Μητρώου Καλλιτεχνών» μέχρι τις 10-1-21.

Στο σημείο αυτό, θέλω να επισημάνω ότι η επιστολή της ΠΟΘΑ, που απέστειλε στα Σωματεία-μέλη της για έγκριση αποστολής της «προς τον πρωθυπουργό», εκτός των καλλιτεχνικών θεμάτων (που ο κάθε καλλιτέχνης θα προσυπέγραφε τα περισσότερα), περιλάμβανε και όλα (τα εκτός καλλιτεχνικών) πολιτικά θέματα που περιλάμβαναν εκείνες τις μέρες τα non-paper του ΣΥΡΙΖΑ, κάνοντας λόγο για «εγκληματική διαχείριση της πανδημίας». Τυχαίο; Δεν νομίζω!

Της τελευταίας στιγμής: Η ΠΟΘΑ (ξανά)-καλεί σε συγκέντρωση την ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΗΜΕΡΑ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ την Τετάρτη 26 του Γενάρη στο Υπουργείο Υγείας και θα ακολουθήσει πορεία προς τη Βουλή και στο πανελλαδικό κάλεσμα για την υγεία και την αξιοπρέπεια (άλλο αυτό) το Σάββατο 22 Γενάρη στις 12:00, στην Πλατεία Συντάγματος. Μεταξύ των αιτημάτων, και αφού πάλι αναπαράγει τα νον πέιπερ του ΣΥΡΙΖΑ, διεκδικεί η ΠΟΘΑ: «Επίταξη του Ιδιωτικού Τομέα της Υγείας, χωρίς όρους και προϋποθέσεις».

Για να επαληθευτεί η ρήση: «Δουλειά δεν είχε ο διάβολος... κλπ.».

Ας καταλάβουν επιτέλους κάποιοι ότι ο κομματικός, αντιπολιτευτικός συνδικαλισμός, δεν είναι εκείνος που θα φέρει τα αποτέλεσμα. Μόνο η συμπόρευση με την αλήθεια είναι εκείνη που θα ενώσει τους εργαζόμενους και καλλιτέχνες στον πολιτισμό και αλλού και θα προωθήσει την ενότητα για τα καλώς εννοούμενα συμφέροντα και διεκδικήσεις τους.

Πάνος Καπετανίδης
τ. Πρόεδρος του Π.Σ.Θ. Σκιών

Πριν από κάτι παραπάνω από ένα χρόνο, η Pfizer και η **BioNTech** ανακοίνωσαν τα πρώτα ελπιδοφόρα αποτελέσματα των κλινικών δοκιμών τους για το εμβόλιο κατά του νέου κορονοϊού. Έκτοτε, μελέτες από όλο τον κόσμο έχουν επιβεβαιώσει την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των εμβολίων **mRNA** έναντι των σοβαρών συμπτωμάτων της νόσου.

Όμως, η πιο αινιγματική μελέτη του 2021 προήλθε από τα Κέντρα για τον Έλεγχο Νοσημάτων (CDC) των ΗΠΑ, φέρνοντας στο φως και ένα πιο... ιδιαίτερο εύρημα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του CDC, όσοι έκαναν τα εμβόλια της Pfizer ή της Moderna έχουν κατά δύο τρίτα λιγότερες πιθανότητες να πεθάνουν... από οτιδήποτε, σε σχέση με τους ανεμβολίαστους.

ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ ΤΟΥ 1922

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

1) «Σμύρνη μου Αγαπημένη»

Στις 23 Δεκεμβρίου 2021, έκανε πρεμιέρα στους ελληνικούς κινηματογράφους η ταινία: ***«Σμύρνη μου Αγαπημένη»***, μετά από μια πετυχημένη θεατρική πορεία και με αφορμή, εν προκειμένω, τα εκατό χρόνια που συμπληρώνονται και από την τραγική Μικρασιατική Καταστροφή του 1922.

Πρόκειται για μια πολύ προσεγμένη κινηματογραφική παραγωγή, η οποία έχει πολύ μεγάλη ιστορική σημασία, διότι μιλάει για γεγονότα τα οποία ο ελληνικός κινηματογράφος δεν έχει προσεγγίσει ποτέ μέχρι τώρα ως κυρίως θέμα.

Γενικώς, οι αναφορές του ελληνικού κινηματογράφου στο θέμα της Μικρασιατικής Καταστροφής ήταν αρχικώς πολύ επιλεκτικές και προσεγμένες, σαν να μην ήθελε κανείς να αναφέρεται σε «οικεία κακά».

Από την άλλη, η τότε μεταπολεμική (και κινηματογραφική) πολιτική ενθάρρυνε μεν κινηματογραφικές αναφορές στον ελληνοϊταλικό πόλεμο της Αλβανίας και στην Κατοχή από τους Γερμανούς, αλλά θέματα όπως η Μικρασιατική Καταστροφή και ο Εμφύλιος Πόλεμος ήταν λίγο ή πολύ κάτι σαν ταμπού.

Μικρές αναφορές είχαν γίνει, τις οποίες όμως τις ανακαλύπτει κανείς με το σταγονόμετρο, όπως π.χ. μια αναφορά, που περνάει απαρατήρητη, για το **«22»** από τον τότε στρατιώτη και νυν μουσικό με τη ρομβία, Διονύση Παπαγιαννόπουλο, όταν αυτός περιγράφει τα Απομνημονεύματά του στον Πίπη Καθιστό (Ντίνο Ηλιόπουλο) στην ταινία **"Οι κυρίες της αυλής"** του Ντίνου Δημόπουλου.

Υπήρχαν βεβαίως και ορισμένες (αν και λίγες) αναφορές στα Προσφυγικά και τις παράγκες των προσφύγων σε ταινίες όπως **«Συνοικία το Όνειρο»** του Αλέκου Αλεξανδράκη (πρόκειται για αναφορές που ενόχλησαν το τότε καθεστώς), όπως επίσης και σε ταινίες του Νίκου Κούνδουρου (**«Μαγική Πόλις»**) ή σε σενάρια του Ιάκωβου Καμπανέλλη.

Υπήρχαν όμως και πολύ πιο άμεσες (και σημαντικές για το μύθο του έργου) αναφορές για το «22» σε σχέση και με τα γεγονότα της δεκαετίας του 1940,

όπως π.χ. στον επικό **«Διωγμό»** του Γρηγόρη Γρηγορίου.

Στην ταινία αυτή, ο Μάνος Κατράκης υποδύεται, με συγκινητικά ειλικρινή τρόπο, έναν Ιερέα που «ακουμπάει τα Άγια Σκεύη, τα μόνα που σώθηκαν από το διωγμό, στη νέα γη της προσφυγιάς», όπως γράφτηκε σε κριτική εκείνης της εποχής.

Αλλά και στη συνέχεια του έργου, ο **«Διωγμός»** της Βούλας Ζουμπουλάκη συνεχίζεται και κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής, συνδέοντας το μύθο του έργου με τον ξεριζωμό του 1922 και με την απώλεια του τότε μωρού της.

Θρυλικές και επικές θεωρούνται και οι σχετικές ταινίες της «Κλακ Φιλμ», η οποία ανέδειξε την τραγωδία της Μικράς Ασίας με ταινίες όπως η **«Ξεριζωμένη Γενιά»** και κυρίως η κορυφαία **«Οδύσσεια ενός Ξεριζωμένου»**, αμφότερες σε σκηνοθεσία Απόστολου Τεγόπουλου και με τον εξαιρετικό Νίκο Ξανθόπουλο να συγκινεί τους πάντες με το μικρασιατικό δράμα, αλλά πάντοτε μέσα από τις πτυχές των συνεπειών του δράματος αυτού.

Με άλλα λόγια, οι ταινίες του Νίκου Ξανθόπουλου, όπως και **«Ο Διωγμός»** εστιάζουν κυρίως στις συνέπειες της Μικρασιατικής Καταστροφής, όταν ο κόσμος είχε χάσει τους συγγενείς του και τους αναζητούσε (μάταια συνήθως) στις αναζητήσεις του Ερυθρού Σταυρού, οι οποίες ακούγονταν από το ραδιόφωνο μέχρι και τη δεκαετία του 1970.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1970, η ταινία **«1922»** του Νίκου Κούνδουρου (μια ταινία που κυνηγήθηκε από την τότε κυβέρνηση, για να μην διαταραχτούν και άλλο οι ήδη τεταμένες ελληνοτουρκικές σχέσεις), ως μια ελεύθερη διασκευή του λογοτεχνικού έργου του Ηλία Βενέζη: **«Το νούμερο 31328»**, εστιάζει και πάλι στα γεγονότα μετά από την καταστροφή στην προκυμαία της Σμύρνης και στα μετέπειτα **«αμελέ ταμπουρού»**.

Τα γεγονότα όμως που οδήγησαν σε αυτήν την καταστροφή, δεν τα είδαμε ούτε στην ταινία του 1980 **«Ελευθέριος Βενιζέλος: 1910-1927»**, καθώς ο Παντελής Βούλγαρης προτίμησε να προσπεράσει στα γρήγορα όλα όσα έγιναν μετά από το 1917.

Λέγεται πάντως ότι και ο Ηλίας Καζάν προσπάθησε (στις αρχές της δεκαετίας του 1980) να κινηματογραφήσει στις ακτές της Μυτιλήνης τα γεγονότα του 1922, αλλά η προσπάθεια αυτή δεν προχώρησε και δεν ευδοκίμησε (γιατί τάχα;) με τον Ηλία Καζάν να περιορίζεται τελικά στην προγενέστερη αυτοβιογραφική του ταινία **«Αμέρικα-Αμέρικα»**, η δράση της οποίας όμως προηγείται των γεγονότων της μικρασιατικής καταστροφής.

Η πολιτική σαφώς έπαιζε ανέκαθεν το ρόλο της σε σχέση και με τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, κάτι που οδήγησε αναπόφευκτα κάποια στιγμή και στις ανιστόρητες δηλώσεις περί **"συνωστισμού"** στην προκυμαία της Σμύρνης σε σχολικά εγχειρίδια. Ας είναι...

Φτάνοντας στα εκατό χρόνια από τα γεγονότα του 1922, το έργο **«Σμύρνη μου**

αγαπημένη» αναφέρεται αναλυτικότατα στα γεγονότα των κρίσιμων ετών 1916-1922:

Αναπαριστά τις σφαγές του τραγικού Αυγούστου/Σεπτεμβρίου 1922.

Κινηματογραφεί άρτια όλα τα ιστορικά γεγονότα μαζί με την απαραίτητη μυθοπλασία.

Συνδέει τον ξεριζωμό των Ελλήνων με την προσφυγιά του 2015 στο ίδιο νησί της Λέσβου (**«Η ιστορία επαναλαμβάνεται»**, συμπεραίνει η γηραιά αφηγήτρια στην αρχή της ταινίας).

Αποτυπώνει άριστα προσωπικότητες, αρνητικές και θετικές, όπως ο αμφιλεγόμενος ύπατος αρμοστής Αριστείδης Στεργιάδης και ο μάρτυρας Σμύρνης Χρυσόστομος Καλαφάτης (ο πρώην Δράμας) αντίστοιχα.

Ο Σμύρνης Χρυσόστομος (Σμύρνη, 1911)

Υπονοεί σαφώς τις βαρύτατες ευθύνες της αθηναϊκής αστικής τάξης (*«Ζήτω ο Κώτσος! Ζήτω η Σοφία! Δεν θέλουμε την Σμύρνη και την Μικρά Ασία!»*).

Δίνει έμφαση στη λεπτομέρεια (π.χ. η κινηματογραφική πινακίδα της ταινίας **«Νοσφεράτου»** σε κινηματογράφο της Σμύρνης λίγο πριν από την καταστροφή, κάτι που λειτουργεί και αλληγορικά-συμβολικά).

Τηρεί άριστα τις όποιες ιστορικές ισορροπίες περί των διαφορών ανάμεσα στις δύσκολες έννοιες και τις ιδιαίτερες ξεχωριστές λειτουργίες της αυτοκρατορίας και του εθνικού κράτους.

Και το σημαντικότερο: Είναι μια πολύ διαβασμένη ταινία και με προσεκτικό τρόπο ενός πολύ ευαίσθητου ιστορικού θέματος, το οποίο οι Έλληνες συνήθως αντιμετωπίζουν με τη λογική ενός ποδοσφαιρικού αγώνα και μιας αντιπαλότητας τύπου Παναθηναϊκός-Ολυμπιακός ή ΠΑΟΚ-Άρης.

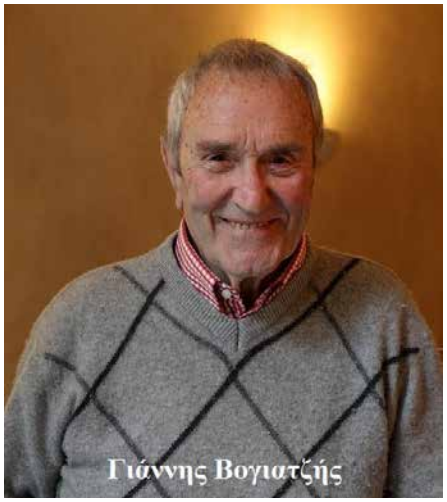
Γιάννης Βογιατζής

Μπράβο στην πολύ καλή Μιμή Ντενίση και σε όλους τους συντελεστές, από τους οποίους ξεχωρίζω προσωπικά τον αειθαλή και υπέροχο Γιάννη Βογιατζή (Πολύκαρπος) σε έναν πολύ συγκινητικό ρόλο (και στη θέση προφανώς του θεατρικού Κώστα Βουτσά, στη μνήμη του οποίου είναι αφιερωμένη, μεταξύ των άλλων, η εν λόγω ταινία).

Μια μνημειώδης ταινία, στην οποία θα επανέλθουμε φυσικά, καθώς το 2022 μόλις που ανέτειλε...

Στο επόμενο τεύχος:

Από τον Κινηματογράφο στην Ιστορία

Η πορεία της Μικρασιατικής Εκστρατείας και Καταστροφής του 1922 είχε την πολυτέλεια της κινηματογραφικής αποτύπωσης των ίδιων των γεγονότων, έτσι όπως αυτά εξελίσσονταν στο μέτωπο και τα μετόπισθεν. Επρόκειτο για ένα προνόμιο της νεόφερτης τότε κινηματογραφικής τέχνης και εν προκειμένω τεχνικής. Ωστόσο, η ιστορική ερμηνεία των κινούμενων εικόνων και γενικότερα των πηγών παραμένει πάντοτε ιστορικό ζητούμενο.

Όλοι μαζί να υπάνουμε το

μια καλύτερη χρονιά!

Ο **Φεβρουάριος** είναι ο δεύτερος μήνας του χρόνου. Στο Ρωμαϊκό ημερολόγιο ήταν ο τελευταίος, ο δωδέκατος. Γύρω στο 153 π. Χ., όταν ο Ιανουάριος έγινε ο πρώτος μήνας του Ρωμαϊκού ημερολογίου, ο Φεβρουάριος καθιερώθηκε ως δεύτερος, θέση που διατηρεί μέχρι σήμερα στο δωδεκάμηνο πολιτικό ημερολόγιο. Γενικά δεν έχει πολλές συμπάθειες, εκτός αν είσαι ερωτευμένος και περιμένεις την 14η του μήνα, για να εορτάσεις.

Κάποια από τα ονόματα που του έχουν αποδοθεί κατά καιρούς και μαρτυρούν την μικρή αυτή αντιπάθεια, είναι τα: Κουτσός, Μικρός, **Κουτσοφλέβαρος**, Γκουζούκης (ατελής) και Κούντουρος (κολοβός). Ο Ιανουάριος του έχει κλέψει τη δόξα σαν ο πρώτος μήνας του έτους. Όλοι μας τότε παίρνουμε τις μεγάλες αποφάσεις για το νέο έτος. Ο Καραγκιόζης όμως δεν είναι ο ήρωας που ακολουθεί το ρεύμα για να κάνει ό,τι κάνουν όλοι οι άλλοι. Έτσι, βρήκε ευκαιρία με ένα σκίτσο που ανέβασε ο φίλος του **ο Πάνος στο Facebook**, να ξαναδεί πως θα πορευθεί το 2022.

Στο σκίτσο βλέπουμε την αφεντομουτσουνάρα του ξάπλα στη βάρκα να ατενίζει το ήρεμο δειλινό με πανσέληνο. Στο μυαλό του η σκέψη του είναι πως «αυτός ο κόσμος μπορεί να γίνει καλύτερος». Στα λόγια του Καραγκιόζη συμφώνησε και ο Πάνος προσθέτοντας ότι «Αν γίνουμε όλοι καλοί άνθρωποι, θα κάνουμε τον κόσμο καλύτερο!». Τα λόγια αυτά έγιναν γνωστά στο μπερντέ ο οποίος φωτίστηκε αμέσως και όλη η παρέα πείστηκε πως το 2022, όσο μελαγχολικά κι αν ξεκίνη-

σε μπορεί να γίνει μια καλή χρονιά μόνο αν όλοι προσπαθήσουν για αυτό.

Πρώτος μίλησε -ποιος άλλος- **ο Μπάρμπα-Γιώργος**. Δεσμεύτηκε να μειώσει πάρα πολύ τους καυγάδες. «Αν και δεν είμαι καβγατζής, όπως είπε, θα προσπαθήσω να είμαι ψύχραιμος και να αγνοήσω κάθε πρόκληση που οδηγεί σε τσακωμούς και καυγάδες. Αναγνωρίζω ότι δεν οδηγούν πουθενά και με τη συζήτηση μπορούμε να λύσουμε κάθε διαφορά. Επίσης, με την θειά Γιώργαινα συμφωνήσαμε να παράγουμε πιο θρεπτικό γάλα και για πρώτη φορά θα παράξουμε γιαούρτι χωρίς λακτόζη. Πρέπει να ανταποκριθούμε στις νέες απαιτήσεις των καταναλωτών».

Ο Χατζηαβάτης -λάτρης των γαλακτοκομικών- πέταξε τη σκούφια του στον αέρα. Μάλλον θα είναι ο πρώτος που θα δοκιμάσει τα νέα προϊόντα του Μπάρμπα Γιώργου. Από την πλευρά του είπε πως θα αφήσει τις πονηριές, θα γίνει πιο θαρραλέος, λιγότερο κόλακας και θα πάρει τις αποστάσεις του από κάθε είδους βρομοδουλειές. Χειροκροτήσαν όλοι την απόφαση του Χατζηαβάτη και του ευχήθηκαν δύναμη και κουράγιο. Όλοι έκαναν το σταυρό τους να τηρήσει την υπόσχεσή του ο Χατζηαβάτης.

Το λόγο πήρε **ο Διονύσιος** ο οποίος άφησε όλο το θίασο άφωνο! Με πολλή σιγουριά στη φωνή του ανακοίνωσε ότι σκοπεύει να αποχωρήσει. Τον κούρασαν οι παραστάσεις και αποφάσισε να επιστρέψει στην αγαπημένη του Ζάκυνθο. Είναι ειλημμένη απόφαση να πολιτευθεί στις επόμενες εκλογές και να διεκδικήσει τον Δήμο Ζακύνθου! «Είναι η πιο σωστή απόφαση», του φώναξε ο Καραγκιόζης! Είμαι σίγουρος ότι θα τα καταφέρεις και θα γίνεις ο καλύτερος Δήμαρχος, του είπε. Δεν έκρυψε βέβαια τη συγκίνηση του, διότι θα του λείψει από το μπερντέ ο Νιόνιος.

Ο Εβραίος στεκόταν αμίλητος και όλων τα βλέμματα έπεσαν πάνω του. Σήκωσε το κεφάλι του και είπε πως δεν έχει κέφια, καθώς δεν πάει καλά το εμπόριο και σκοπεύει να αλλάξει επάγγελμα. Δεν έχει αποφασίσει τι θα κάνει, αλλά υποσχέθηκε ότι θα εκποιήσει το εμπόρευμα σε πολύ καλές τιμές, για να μπορέσουν να αγοράσουν όλοι οι φτωχοί άνθρωποι. Είναι αλήθεια πως δεν τους έπεισε, αλλά τον χειροκρότησαν και του εξέφρασαν την εκτίμηση τους.

Αμέσως, του πρότεινε συνεργασία **ο Σταύρακας**. Μόλις τελειώσει η κατάσταση με την πανδημία θέλουμε να αναλάβεις μετρ σε ένα καινούργιο ρεμπέτικο που θα ανοίξουμε με τον Νώντα στο Πασαλιμάνι, του είπε. Θα έχουμε ωραίους μεζέδες και ωραίες μουσικές, συνέχισε. Είσαι μαγκάκι και σε θέλουμε μαζί μας. Δεν είναι σίγουρο αν θέλει να του φάει τα λεφτά ο Σταύρακας, αλλά αν μη τι άλλο είναι καλό που δείχνει έτοιμος για συνεργασίες!

Η Αγλαΐα, τα Κολλητήρια και όλη η υπόλοιπη παρέα είχε κι αυτή να πει τι θα βελτιώσει τι θα αλλάξει για να πάει καλά η χρονιά, οπότε ο Καραγκιόζης είχε εύκολο έργο. «Αν κάνετε αυτά εγώ δεν μένει να κάνω τίποτα», τους είπε! Όλοι αντέδρασαν, όπως είναι λογικό και του ζήτησαν να δεσμευτεί κι αυτός πάνω σε συγκεκριμένες αλλαγές που θα κάνει. Σήκωσε το μεγάλο του χέρι και ξεκίνησε: «Θα δουλεύω την Δευτέρα και ας μου πονάει η φτέρνα, θα δουλεύω και την Τρίτη, δεν μπα να πονάει η μύτη, θα δουλεύω την Τέταρτη, τι κι αν μου πονάει η πλάτη, θα δουλεύω και την Πέμπτη, κι άσε να πονάει η μέση, θα δουλεύω την Παρασκευή, κι ας πονάει το αυτί, θα δουλεύω το Σαββάτο, κι ας έρθουνε τα πάνω κάτω, μα δεν θα δουλεύω την Κυριακή, θα γλεντάμε όλοι μαζί!»

«Σας αγαπάω φιλαράκια μου, να έχουμε υγεία, ας είναι καλά ο Αλβέρτος με τα εμβόλια και όλα θα πάνε καλά! Κι όπως λέει ο λαός τα μισά να κάνουμε από όσα είπαμε, το αύριο θα είναι καλύτερο! Λίγο ο καθένας να αλλάξει θα ζήσουμε σε ένα καλύτερο κόσμο, εμείς και τα παιδιά μας!

Καλή χρονιά λοιπόν! Γεια σας... Γεια σας...»

Θανάσης Καμπισιούλης

32)
ΕΣΥ για όλους και ΕΣΥ για όλες

♦ ♦ ♦

ΧΑΤΖ: Αλτ! Πού πας εσύ;
ΚΑΡ: Εγώ; Στο ΕΣΥ.
ΧΑΤΖ: Ακριβώς! Γιατί έρχεσαι εσύ στο ΕΣΥ;

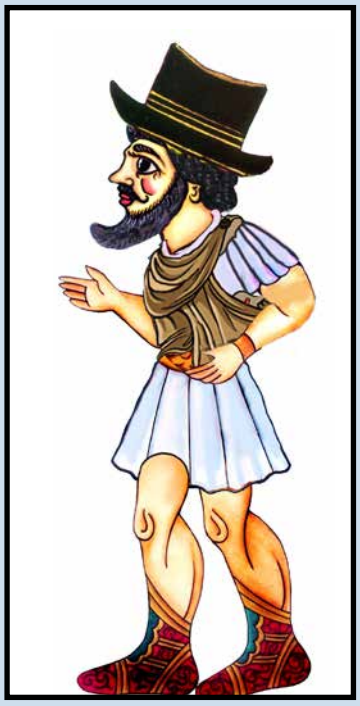

ΚΑΡ: Εγώ; Επειδή ταραματίστηκα.
ΧΑΤΖ: Τραυματίστηκες θέλεις να πεις.
ΚΑΡ: Ναι, αυτό. Αλλά το έπαθα την ώρα που έτρωγα ταραμά.
ΧΑΤΖ: Δηλαδή;
ΚΑΡ: Από την πολλή λιγούρα δάγκωσα το δάχτυλό μου…
ΧΑΤΖ: Και ήρθες εδώ για θεραπεία;
ΚΑΡ: Ναι, στο σοκονομονείο για ράμματα από τον ταραματισμό.
ΧΑΤΖ: Οπότε καλά που ρώτησα πού πας. Κάνε στροφή και φύγε.
ΚΑΡ: Γιατί να φύγω; Ιδιοκτησία σου είναι εδώ;
ΧΑΤΖ: Είναι διαταγή της κυβερνήσεως.
ΚΑΡ: Και τι είναι εδώ; Ιδιοκτησία της κυβέρνησης;
ΧΑΤΖ: Λογαριασμό θα σου δώσουμε; Κάνε στροφή και φύγε.
ΚΑΡ: Και πού να πάω μες στα αίματα;
ΧΑΤΖ: Να πας σε ιδιώτη γιατρό.
ΚΑΡ: Μα δεν έχω φράγκα.
ΧΑΤΖ: Να δουλέψεις και να βρεις.
ΚΑΡ: Αυτοί ζητάνε τα μαλλιά της κεφαλής μου και εγώ είμαι φαλακρός.
ΧΑΤΖ: Και εμείς τι να σου κάνουμε; Το ΕΣΥ κατέρρευσε…
ΚΑΡ: Και ποιος φταίει; Εγώ;

ΧΑΤΖ: Εσύ και οι όμοιοί σου. Δεν υπάρχουν πια λεφτά…
ΚΑΡ: Η κυβέρνηση δεν φταίει δηλαδή και φταίω εγώ ο απλός άνθρωπος;
ΧΑΤΖ: Ακριβώς. Εσύ φταις για το ΕΣΥ.
ΚΑΡ: Εδώ εγώ έχω γεμίσει αίματα…
ΧΑΤΖ: Τα παράπονά σου στο κυτίο παραπόνων.
ΚΑΡ: Αυτό εδώ; Να γράψω;
ΧΑΤΖ: Ναι! Γράψε! Θέλεις μολύβι;
ΚΑΡ: Δεν χρειάζεται.
ΧΑΤΖ: Τι κάνεις εκεί; Με τα αίματα από το δάχτυλο γράφεις;
ΚΑΡ: Ναι. Και τώρα μέριασε, βράχε, να διαβώ, για να βρω ένα γιατρό.
ΧΑΤΖ: Μα τι έγραψες εδώ; ΕΣΥ για όλους και ΕΣΥ για όλες;
ΚΑΡ:. Ναι, γιατί αν πάθαινα κάτι χειρότερο, θα με είχες στείλει σε κάσα.
ΧΑΤΖ: Κατευθείαν στο νεκροτομείο! Άμωμος εν οδώ! Αλληλούια!

Η τυρόπιτα

© **Pipina D. Elles**

Χαρακτήρες: **Καραγκιόζης, Αγλαΐα, Κολλητήρι, Μπαρμπαγιώργος**
Φιγούρες: **Παλαιοθόδωρος**

Μπαρμπαγιώργος: Τσακ-τσακ! (Μιλάει χαμογελώντας ενόσω χτυπά την πόρτα του σπιτιού του Καραγκιόζη)
Καραγκιόζης: Έλα μέσα όποιος κι αν είσαι!
Αγλαΐα: Τι λες, Καραγκιόζη! Είσαι καλά! Πώς ξέρεις ποιος είναι;
Κολλητήρι: Ο πατέρας μου ξέρει πολεμικές τέχνες και θα τον φτιάξει τον ερχόμενο, αν είναι απατεώνας!
Καραγκιόζης: Δεν χρειάζονται αυτού του είδους οι επιβεβαιώσεις! Ξέρεις πολύ καλά και η μητέρα σου, πως δεν αστειεύομαι! Αυτή είναι η αλήθεια! Ξέρω πώς να αντιμετωπίζω τους απρόσκλητους!
Μπαρμπαγιώργος: *(Χτυπά και πάλι, εκνευρισμένος ετούτη τη φορά)* Τι πάθατε, βρε παιδιά! Καραγκιόζη! Είστε μέσα ή όχι, ανιψιέ μου; Ο μπάρμπας σου ο Γιώργος είμαι!
Κολλητήρι: *(Σηκώνεται και τρέχοντας μιλάει, ενώ οι γονείς του τον κοιτάζουν με έκπληξη)* Δεν ακούτε; Ο Μπαρμπαγιώργος είναι και φωνάζει! Έρχομαι, μπάρμπα! *(Ανοίγει την πόρτα)*

Μπαρμπαγιώργος: Καλημέρα, Κολλητήρι μ'! Να είσαι καλά! Τι κάνουν οι γονιοί σου, ανιψιέ μ'! Ακόμα στο κρεβάτι 'τς είναι;
Κολλητήρι: Όχι, μπάρμπα! Πίνουν τον πρώτο καφέ τους! Έλα μέσα! Κόπιασε! Θα είσαι κουρασμένος!
(Ο Μπαρμπαγιώργος κρατά μια πλαστική τσάντα που το περιεχόμενό της είναι σε σχήμα τετράγωνου)
Μπαρμπαγιώργος: *(Φωνάζει, γελώντας)* Φάγατε πρωινό ή όχι!
Κολλητήρι: Όχι ακόμη, Μπαρμπαγιώργο!
(Προχωρούνε προς το καθιστικό, όπου το ζεύγος Καραγκιόζη απολαμβάνει μια κούπα καφέ! Στην εμφάνισή του το αντρόγυνο σηκώνεται ντροπιασμένο και τρέχει να τον υποδεχτεί)
Μπαρμπαγιώργος: Καλημέρες! Καλημέρες! Σας έφερα μια έκπληξη για το πρωινό σας...
Καραγκιόζης-Αγλαΐα: (Με μια φωνή) Καλώς τον! Καλώς τον! Καλημέρα, όλη μέρα! Είμαστε ακόμη μισοκοιμισμένοι! Συγγνώμη που δεν σε ακούσαμε...

Καραγκιόζης: Γι' αυτό, έχουμε και ένα καλό παιδί, το Κολλητήρι μας! *(Γελάει)* Ακούει για εμάς! *(Είναι χαρούμενοι που βλέπουν τον Μπαρμπαγιώργο. Εκτός από την όμορφη παρέα του, κάθε φορά που τους επισκέπτεται, όλο και κάτι φέρνει)*
Αγλαΐα: *(Χαρούμενη)* Καλώς το να! Καλώς το να! Και τι καλά μας φέρνεις, Μπαρμπαγιώργο;
Μπαρμπαγιώργος: Έφτιαξα μια τυρόπιτα και έγινε τόσο ωραία, που σκέφτηκα να τη μοιραστούμε.
Κολλητήρι: Μπάρμπα μου, είσαι πάντα τόσο γενναιόδωρος και τη λατρεύω την τυρόπιτα!
Καραγκιόζης: Είναι κανείς που δεν την αγαπάει αυτήν την πίτα ή τη σπανακοτυρόπιτα;
Αγλαΐα: Ναι, Μπαρμπαγιώργο! Μας φέρνεις τόσα καλούδια και δεν ξέρω αν ποτέ μπορέσουμε να σου τα ξεπληρώσουμε!
Μπαρμπαγιώργος: Το κάνω από αγάπη, καλή μου Αγλαΐα! Είστε καλοί άνθρωποι και ξέρω ότι ο Καραγκιόζης δυσκολεύεται με τις δουλειές...
(Η Αγλαΐα φέρνει ένα μεγάλο πιάτο και ένα μεγάλο πιρούνι και ενθαρρύνει τον Μπαρμπαγιώργο να ανοίξει το κουτί με την πίτα, να τη βάλει στο πιάτο)
Αγλαΐα: Έλα, Μπαρμπαγιώργο! Μας έφερες μια υπέροχη τυρόπιτα, που την έφτιαξες εσύ και θα είναι τιμή μας να την τακτοποιήσεις στην πιατέλα και να μας τη σερβίρεις σαν να είσαι στο σπίτι σου!
(Ο Μπαρμπαγιώργος ακολουθεί τις συστάσεις της Αγλαΐας με συγκίνηση)
Μπαρμπαγιώργος: Αγαπητή μου Αγλαΐα, με συγκινείς! *(Ανοίγει το κουτί και μοιράζει τα κομμάτια σε τέσσερα πιάτα)* Τα έβαλα, όπως πρέπει;
Αγλαΐα: Και ρωτάς; Να είσαι πάντα γερός και να μας επισκέπτεσαι έστω και με άδεια χέρια! Σου χρωστάμε πολλά!

Μπαρμπαγιώργος: Σας αγαπάω! Είστε λοιπόν έτοιμοι; *(Χαμογελάει)* Αγλαΐα, είσαι έτοιμη; Πρώτα η αφέντρα του σπιτιού, ανιψίδια μου! *(Λέει και προσφέρει ένα από τα πιάτα με ένα ωραίο κομμάτι στην Αγλαΐα)*
(Η πίτα μοσχοβολά και είναι ακόμη ζεστή! Ο Καραγκιόζης παίρνει μια χαρτοπετσέτα και περιμένει τον Μπαρμπαγιώργο να του δώσει ένα κομμάτι. Έρχεται η σειρά του και τείνει το χέρι του με την ανοιχτή χαρτοπετσέτα)
Μπαρμπαγιώργος: Έτοιμος, ανιψιέ μ'; Τι ρωτάω; Εσύ περιμένεις τόση ώρα με υπομονή! *(Του δίνει ένα μεγάλο κομμάτι, όχι μέσα στην πετσέτα που κρατούσε, αλλά σε πιάτο, όμως το μάτι του Καραγκιόζη είναι αχόρταγο! Πεινάει πολύ)*
Καραγκιόζης: Άντε! Θα περιμένω και για ένα δεύτερο!
Μπαρμπαγιώργος: Είναι η σειρά του Κολλητηριού, που περιμένει με υπομονή! Δεν σου έμοιασε στην ανυπομονησία που σε κατέχει! Ευτυχώς! *(Γελάει)* Έλα, Κολλητήρι! Πάρε το πιάτο σου και θα έχεις και δεύτερο

κομμάτι! Εσύ είσαι παιδί! Πρέπει να τρως καλά!
Καραγκιόζης: Τι θες να πεις; Ότι είμαι ο φαγάνας της οικογένειάς μου;
Μπαρμπαγιώργος: Με το συμπάθιο, ανιψιέ μ', αλλά διατηρείς τις συνήθειες της γερμανικής κατοχής, όπου όλοι τρέμαμε μήπως και δεν χορτάσουμε, με τόση πείνα που υπήρχε! Όμως τώρα, άλλαξαν τα πράγματα! Σήμερα, μπορείς να εργαστείς κάπου και να τρως σαν πασάς!
Αγλαΐα: Αυτό είναι αλήθεια! Και για να είμαι ειλικρινής, ο Καραγκιόζης έπιασε μια δουλίτσα τρεις μέρες την εβδομάδα, Μπαρμπαγιώργο! Και εντάξει, βολευόμαστε κάπως! Καλά είμαστε, δόξα τω Θεώ!
Κολλητήρι: Α! Δεν μου το είπατε αυτό!
Αγλαΐα: *(Κοκκινίζει)* Θα σου το λέγαμε σήμερα...
Κολλητήρι: Μπράβο, πατέρα μου! Πού ακριβώς; Τι δουλειά είναι αυτή; Έτσι, για να έχουμε καλό ρώτημα!
Αγλαΐα: *(Εκνευρισμένη)* Μην είσαι αδιάκριτος! Μιλάς συνεχώς! Άφησε τους άνδρες να μιλήσουν!
Καραγκιόζης: Εντάξει! Δεν είναι παρά μια δουλειά, όπως όλες οι απλές δουλειές! Με φώναξε ο μανάβης της γειτονιάς λίγο πιο κάτω από εδώ και μου είπε να πηγαίνω τα πρωινά, να τον βοηθώ στο ξεφόρτωμα κάποιων φρούτων!
Κολλητήρι: Μπράβο, πατέρα μου!
Μπαρμπαγιώργος: Καλό είναι κι αυτό! Γιατί χωρίς τα χρήματα, όλοι υποφέρουμε... Όμως, θα πρέπει να βρεις και κάτι, για να μπορείς να έχεις πάντα χρήματα! Έχεις οικογένεια, ανάγκες και όταν δεν έχεις δουλειά εδώ, έλα στο χωριό μ' να με βοηθάς και θα έχεις τα απαραίτητα!
Καραγκιόζης: Ναι, το ξέρω! Όμως, μου αρέσει καλύτερα η πόλη, μπάρμπα μου! Τα έχουμε κουβεντιάσει αυτά!
Αγλαΐα: Άντε να χωνέψουμε ήρεμα τη νοστιμότατη τυρόπιτά σου, Μπαρμπαγιώργο! Και θα σου φτιάξω και τον καφέ σου! Ο Καραγκιόζης δεν είναι τεμπέλης, αλλά είναι κομμάτι ρομαντικός... Ρεμβάζει... Ονειρεύεται και του αρέσει αυτό, γιατί μόνο έτσι ξεκουράζεται. Δεν πέρασε και λίγα στη μακροχρόνια πορεία της ζωής του!
Κολλητήρι: Εγώ ξέρω ένα καλό φάρμακο για τον πατέρα: Το γράψιμο! Όταν έχει ανάγκη να ξεφεύγει από τα δεινά της ζωής του, να γράφει δικές του ιστορίες, αστεία παραμύθια κτλ.!
Καραγκιόζης: Έχει δίκιο το Κολλητήρι! Θα το σκεφτώ, γιε μου!
Αγλαΐα: *(Γελάει)* Τώρα που βρήκαμε ακόμα μία λύση, άντε να χωνέψουμε τα καλούδια μας! Πάω να ετοιμάσω τον καφέ μας! Τον ελληνικό καφέ μας! Συμφωνείτε; *(Οι άντρες συμφωνούν)*
Καραγκιόζης-Μπαρμπαγιώργος-Κολλητήρι: Ναι! Ναι! Βέβαια! *(Με μια φωνή όλοι μαζί λένε τραγουδιστά)*
Πίτα-πίτα και πιτούλα! Καφεδάκι, παρεούλα! Να σας είχα κάθε μέρα! Θα περνούσα τόσο ωραία!

Τέλος

ΓΝΩΜΗ

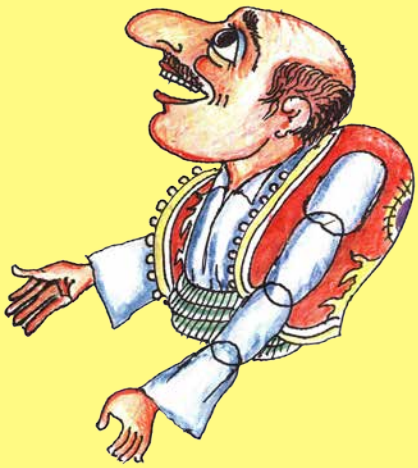

Διακόσια χρόνια από την Επανάσταση του 1821.
Διακόσια χρόνια Ηρωικά Έργα στο Θέατρο Σκιών.

Υπήρχαν δικαιολογίες για τους περιορισμούς των σχετικών εορτασμών και αφιερωμάτων για το 1821 στο Θέατρο Σκιών;

Υπήρχαν λόγω των υγειονομικών μέτρων.

Υπήρχαν δυσκολίες τήρησης των απαραίτητων σχετικών ιστορικών και καλλιτεχνικών ισορροπιών;

Υπήρχαν και είναι πολύ λογικό να υπάρχουν σε μια δημοκρατική κοινωνία.

Πολλοί σχετικοί φορείς (δημόσιοι, ιδιωτικοί) σιώπησαν.

Ορισμένων φορέων μάλιστα η σιωπή ήταν εκκωφαντική, καθώς σιώπησαν για ένα δικό τους θέμα.

Τελευταίο φαινόμενο που παρατηρήθηκε, είναι η απόπειρα αναιρέσεων με πρόσχημα το «μέλλον».

Ορισμένες, ειδικότερα, προσεγγίσεις του ηρωικού δράματος με συγκεκριμένες «φυσικές» αναφορές σε όρους όπως «εθνικισμός», φαντάζουν άστοχες και ηχούν κάπως παράφωνα.

Την ίδια στιγμή όμως, στην τελευταία αυτή λέξη «εθνικισμός», υπάρχει ο αντίλογος ότι αδικούνται οι ηρωικές παραστάσεις, όταν αυτές συνδέονται με έννοιες όπως ο «εθνικισμός».

Οι ηρωικές παραστάσεις είναι ηρωικά δράματα, πατριωτικά και όχι εθνικιστικά.

Και αυτό είναι αδιαπραγμάτευτο!

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης
(Πατραϊκός ή Πατρίκιος)

Υ.Γ.: Υπήρχε και μια επί τόπου αναίρεση της σχετικής αναφοράς του «εθνικισμού».

Ο «αναιρών», ωστόσο, πολύ πρόσφατα εγκωμίαζε «παντοειδώς» την «προσφορά» του ομιλούντος περί «εθνικισμού» στα ηρωικά δράματα του Θεάτρου Σκιών.

Προσφέρει τελικά όποιος μιλάει για «εθνικισμό» στα ηρωικά δράματα του Καραγκιόζη μας;

Εικαστικές συγγένειες

Εικαστικές συγγένειες της σύγχρονης γελοιογραφίας με τον «Εικονογραφημένο» Καραγκιόζη του Σπαθάρη.

Μανωλάκης ο Βομβιστής

Στείλτε μας
τα κείμενά σας,
τις ζωγραφιές σας,
τις σκέψεις σας,
ΜΕΧΡΙ
ΤΙΣ 20
ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ.

ΛΕΣ ΚΑΙ ΗΤΑΝ ΧΘΕΣ:

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ 22ου ΤΕΥΧΟΥΣ

(Φεβρουάριος 2021)

Τέσσερις εικόνες μιλάνε όσο 4.000 λέξεις...

200 YEARS AFTER THE REVOLUTION GREECE—2021

ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821:

ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΗΡΩΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ

Του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

α) Δύο ηρωικές παραστάσεις μήτρες

Τα δύο πρώτα σημαντικά ηρωικά έργα του νεοελληνικού Θεάτρου Σκιών, «Ο Χριστιανομάχος» και «Ο Καπετάν Γκρης», αποτέλεσαν τις κύριες μήτρες από τις οποίες πλάστηκε το υπόλοιπο ηρωικό δραματολόγιο της τέχνης του «Καραγκιόζη» με βασικό θεματικό κορμό την πατρίδα, την οικογένεια και την πίστη.

Η παράσταση του «Χριστιανομάχου» έχει τις ρίζες της στην παράδοση του Ηπειρώτικου Θεάτρου Σκιών του 19ου αιώνα. Όπως αναφέρει, μάλιστα, ο Τζούλιο Καίμη, «η εποποιία του Χριστιανομάχου έχει την Ήπειρο πεδίο δράσης. Είναι η μάχη της χριστιανικής θρησκείας εναντίον του Ισλαμισμού. Ο Καραγκιόζης παρουσιάζεται πιστός στον Χριστό». Από την άλλη και σύμφωνα με τον Κώστα Μπίρη, ο Χριστιανομάχος Πασάς «εμφανίζεται ως νεότουρκος, πολύ αιμοβόρος».

Σύμφωνα με την υπόθεση του έργου «Ο Χριστιανομάχος», ο Καραγκιόζης αρνείται κατηγορηματικά να αντικαταστήσει το μακραίωνο όνομά του με μουσουλμανική ονομασία και έτσι ταπεινώνεται και απειλείται με θάνατο και φριχτά βασανιστήρια από τον αιμοβόρο Χριστιανομάχο Πασά, προκειμένου να αναγκαστεί να εξισλαμιστεί. Μέσα από το συγκεκριμένο ρόλο, ο Καραγκιόζης αρνείται τις τιμές και τα μεγαλεία (ως αντάλλαγμα για την αλλαγή του ονόματός του), οδηγείται στο μαρτύριο και έτσι

«Οι κεφτέδες του Καραγκιόζη»

της Ειρήνης Παππά

Μια αθώα παιδική ψυχή με φόντο τον εμφύλιο προσπαθεί να ισορροπήσει μεταξύ της αλήθειας και του ψέματος, του αληθινού και του φανταστικού, μόνο που τα όρια δεν είναι ευδιάκριτα για τα μικρά του μάτια που ατενίζουν με δυσκολία το μέλλον. Οι απορίες είναι πολλές και κανείς δε μοιάζει ικανότερος σύντροφος από την πονηριά που δεν μπορεί όμως να αποχωριστεί την αθωότητα. Μια συγκινητική ιστορία, αληθινή όσο και το φεγγάρι που φωτίζει τις νύχτες το σκοτεινό ουρανό, μια ιστορία που την έζησε όχι μονάχα ο πρωταγωνιστής της αλλά και πολλοί συνομήλικοί του τις δύσκολες εκείνες εποχές. Το παρόν διήγημα εκδόθηκε από το «τοβιβλίο.net: Χώρος τέχνης και λόγου». Η επιμέλεια της έκδοσης και του εξωφύλλου έγινε από τον Κώστα Θερμογιάννη, η φιλολογική επιμέλεια έγινε από την Μάχη Παπαδημητρίου και διανέμεται ελεύθερα με άδεια Creative Commons.

Η οικογένειά του ήταν από τις πιο φτωχές του χωριού. Ο Δημητρός, γέννημα της κατοχής και θρέμμα του εμφυλίου, είχε την ατυχία να γεννηθεί μέσα στην πιο δύσκολη για την Ελλάδα εποχή. Η κατοχή και ο εμφύλιος που ήρθε να συμπληρώσει την καταστροφή της χώρας, δεν άφησαν μόνο νεκρούς, ορφανά και κατεστραμμένα σπίτια, αλλά και χιλιάδες παιδιά μόνιμα πεινασμένα, με τα μάτια αγριεμένα από την έλλειψη τροφής να ψάχνουν την κάθε ευκαιρία να βρουν, να αρπάξουν, ακόμα και να κλέψουν κάτι να φάνε οπδήποτε! Μεγάλωσε σαν τα χορταράκια του αγρού, παρατημένος στην τύχη του όπως και τα αδέρφια του και μόλις άρχισε λίγο να ολοκληρώνεται η λογική του σκέψη ένα ήταν το ερώτημα που βασάνιζε το μυαλό και την καρδιά του... Ίδιο και απαράλλαχτο για όλους... «Πού θα βρούμε φαί να χορτάσουμε την πείνα μας σήμερα».

Πάντα ξυπόλυτος και ντυμένος με τα αποφόρια της αμερικανικής βοήθειας, περιφερόταν νηστικός εδώ και κει από την ανατολή του ήλιου ως τη δύση, φορώντας ένα παντελόνι που του 'χε ράψει η μάνα του, μεταποιώντας ένα σακί που περιάχε κάποτε ζάχαρη και που τους το χάρισε ο μπακάλης του χωριού. Κανένας δεν του 'χε πει ποτέ τι σήμαιναν τα αρχικά USA που διακρίνονταν στον πισινό του, μα πίστευε πως ήταν μια μαγική, αστεία λέξη γιατί κάποτε που είχε πάει με τον πατέρα του στην πόλη για μια δουλειά όλοι τον έδειχναν και γελούσαν περιπαιχτικά! Μα δεν το 'βγαλε, γιατί ήταν το μόνο παντελόνι που είχε. Άλλωστε στο χωριό κανένας δε γελούσε... Κι άλλοι φορούσαν ρούχα φτιαγμένα από αμερικάνικα σακιά ζάχαρης!

Ο Δημητρός από τα εφτά του χρόνια δούλευε μεροκάματο στα χωράφια για να φέρει το πενιχρό του εισόδημα στο σπίτι... Ένα σπίτι μέσα στο οποίο περίμεναν να φάνε έντεκα στόματα... Τέσσερα παιδιά, δυο γονείς, τρεις ανύπαντρες θείες και μια τυφλή γιαγιά που παραμιλούσε ευχές και συμβουλές όλη μέρα κι όλη νύχτα! Ο πατέρας του Δημητρού, ο Μηνάς, έσπαζε πέτρα στο νταμάρι από την αυγή ως το βράδυ, ένας καχεκτικός ανθρωπάκος πάντα με τον καλό λόγο στο στόμα, μ' ένα αιώνια μισοσβησμένο τσιγάρο να κρέμεται μόνιμα από τα χείλη του και μια ξεβαμμένη τραγιάσκα που κάλυπτε το άτριχο κρανίο του, μα δεν το 'βαζε κάτω. Γύριζε το βράδυ στο

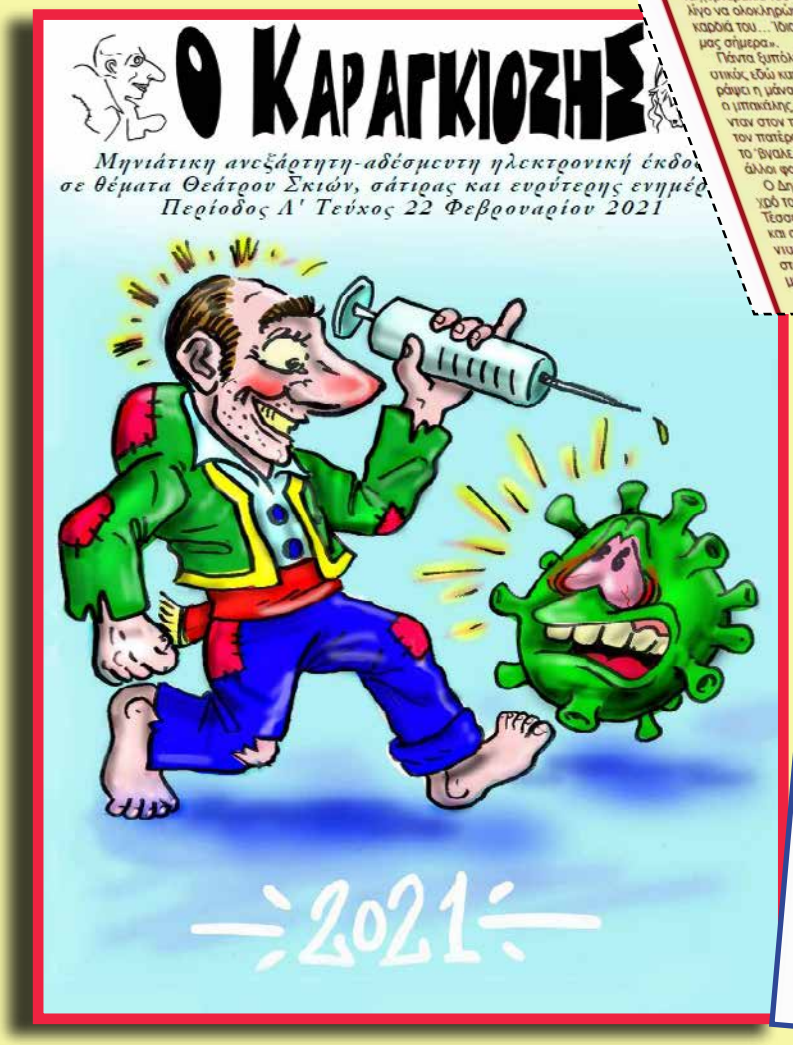

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

Μηνιάτικη ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοσε θέματα Θεάτρου Σκιών, σάτιρας και ευρύτερης ενημέρ

Περίοδος Λ' Τεύχος 22 Φεβρουαρίου 2021

2021

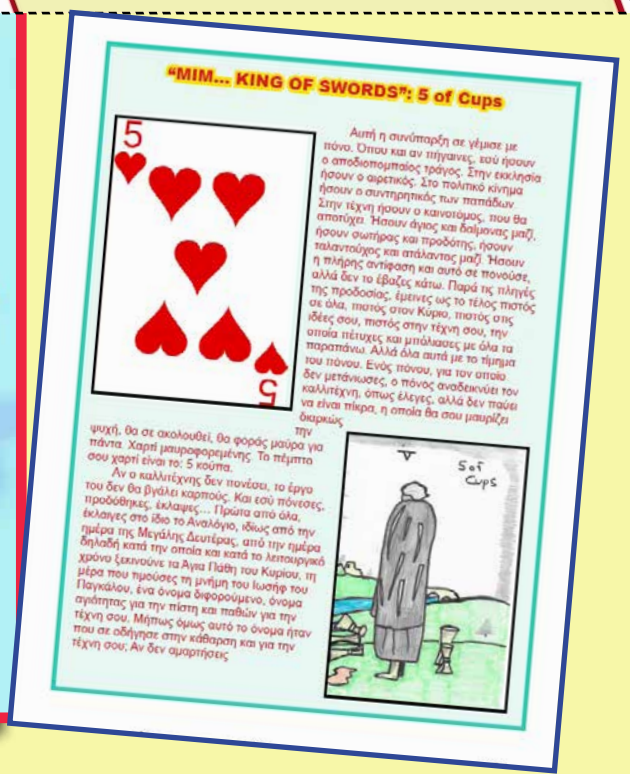

"MIM... KING OF SWORDS": 5 of Cups

Αυτή η συνύπαρξη σε γέμισε με πόνο. Όπου και αν πήγαινες, εσύ ήσουν ο αποδιοπομπαίος τράγος. Στην εκκλησία ήσουν ο αιρετικός. Στο πολιτικό κίνημα ήσουν ο συντηρητικός των παπάδων. Στην τέχνη ήσουν ο καινοτόμος, που θα αποτύχει. Ήσουν άγιος και δαίμονας μαζί, ήσουν σωτήρας και προδότης, ήσουν ταλαντούχος και ατάλαντος μαζί. Ήσουν η πλήρης αντίφαση και αυτό σε πονούσε, αλλά δεν το έβαζες κάτω. Παρά τις πληγές της προδοσίας, έμεινες ως το τέλος πιστός σε όλα, πιστός στον Κύριο, πιστός στις ιδέες σου, πιστός στην τέχνη σου, την οποία πέτυχες και μπόλιασες με όλα τα παραπάνω. Αλλά όλα αυτά με το τίμημα του πόνου. Ενός πόνου, για τον οποίο δεν μετάνωσες, ο πόνος αναδεικνύει τον καλλιτέχνη, όπως έλεγες, αλλά δεν παύει να είναι πίκρα, η οποία θα σου μαυρίζει διαρκώς την ψυχή, θα σε ακολουθεί, θα φοράς μαύρα για πάντα. Χαρτί μαυροφορεμένης. Το πέμπτο σου χαρτί είναι το: 5 κούπα.

Αν ο καλλιτέχνης δεν πονέσει, το έργο του δεν θα βγάλει καρπούς. Και εσύ πόνεσες, προδόθηκες, έκλαψες... Πρώτα από όλα, έκλαιγες στο ίδιο το Αναλόγιο, ιδίως από την ημέρα της Μεγάλης Δευτέρας, από την ημέρα δηλαδή κατά την οποία και κατά το λειτουργικό χρόνο ξεκινούνε τα Άγια Πάθη του Κυρίου, τη μέρα που τιμούσες τη μνήμη του Ιωσήφ του Παγκάλου, ένα όνομα διφορούμενο, όνομα αγιότητας για την πίστη και παθών για την τέχνη σου. Μήπως όμως αυτό το όνομα ήταν που σε οδήγησε στην κάθαρση και για την τέχνη σου; Αν δεν αμαρτήσεις

100 χρόνια από την καταστροφή
50 χρόνια «Μικρά Ασία»

Του Κωνσταντίνου Τσιαγά

Το 1972 συμπληρώνονταν πενήντα χρόνια από την τραγωδία του 1922. Η καταστροφή της Σμύρνης και το ξερίζωμα του μικρασιατικού ελληνισμού ήταν ένα γεγονός που συγκλόνισε το λαό μας, αφήνοντας βαθιά τραύματα τόσο στους πρόσφυγες όσο και στην οικονομία της πατρίδος μας. Κι αν στους νεότερους τα γεγονότα μοιάζουν πολύ μακρινά ή ακόμη ίσως και λίγο βαρετά, πάντα υπάρχει (και τότε ακόμη πιο έντονα) το βάρος και η δυστυχία των ανθρώπων που ήρθαν από τη Μικρά Ασία και μετεγκαταστάθηκαν σε **Χίο, Σέρρες, Κοκκινιά** και σε όλους τους προσφυγικούς συνοικισμούς ανά την επικράτεια. Το πόσο τραγικό ήταν μάλιστα αυτό το βάρος δεν έχει ακόμη φωτιστεί ολοκληρωμένα.

Ο στιχουργός **Πυθαγόρας**, ως **Κωνσταντινουπολίτης**, διέθετε ήδη το υλικό, ψάχνοντας το έναυσμα να προχωρήσει, να δώσει σάρκα και οστά στην έμπνευσή του, αν και αυτός που συνέλαβε όλο το μουσικό σχέδιο ήταν ο λαϊκός συνθέτης Απόστολος Καλδάρας, αφού εκείνος ήταν ο εμπνευστής του εγχειρήματος: ένας δίσκος αφιερωμένος στις χαμένες πατρίδες, τον ξεριζωμό και τον πόνο του **'22**.

Τω όντι, ο **Καλδάρας** έκανε έναν κύκλο τραγουδιών (ο λεγόμενος θεματικός δίσκος) συμφώνως με τις επιταγές της τότε εποχής, εγχείρημα που επιχειρήθηκε από πολλούς χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία. Λίγοι άνθρωποι κατάφεραν -όπως ο **Μούτσης** και ο **Ελευθερίου** με τον ***"Άγιο Φεβρουάριο"***-χωρίς λαϊκισμό- να προσεγγίσουν το θέμα της προσφυγιάς. Ήδη πάντως τότε υπήρχε το κλίμα (την ίδια χρονιά κυκλοφορεί και η "Ιθαγένεια" του **Γιάννη Μαρκόπουλου**) και ο Καλδάρας έπραξε ήδη αυτό που ήξερε καλά: Έγραψε υπέροχα λαϊκά τραγούδια. *«Εγώ μόλις είχα βγει από μια περιπέτεια, είχα ερμηνεύσει μεγάλες λαϊκές επιτυχίες που είχαν πρωτοπεί τραγουδιστές όπως ο Καζαντζίδης και ο Μπιθικώτσης. Τραγούδια που με είχαν εν πολλοίς καθορίσει και επηρεάσει βαθύτατα»*, είχε αναφέρει σε συνέντευξή του στα «ΝΕΑ» ο κύριος ερμηνευτής του δίσκου, **Γιώργος Νταλάρας**.

*«Με συμπαθούσε ο Καλδάρας, έλεγε πως έχω εύστροφη φωνή έχοντας ακούσει ήδη τα δικά μου τότε με Κουγιουμτζή. Να προσθέσω επίσης για τη "Μικρά Ασία" πως υπήρχε τότε από κάποιους το όραμα της αποστρατιωτικοποίησης, των περιορισμών των εξοπλισμών και της ειρήνης. Θυμάμαι πως χάρηκα με εκείνη τη δουλειά αφού συνεργάστηκα με την **Χαρούλα Αλεξίου**, τον πρώτο άνθρωπο που αγάπησα από το χώρο και ένιωσα μια ταύτιση. Ένιωθα πως ήμασταν φτιαγμένοι από το ίδιο υλικό, με σμυρνιές μάνες (Ιφιγένεια, Τάνια) και οι δύο. Και όσον αφορά το δίσκο, πάντα και σήμερα στις συναυλίες μου -όχι μόνο τώρα που κάνουμε περιοδεία με την Γλυκερία με αφιέρωμα στον Καλδάρα- δεν μπόρεσα ποτέ να αποχωριστώ τα τραγούδια αυτά»*, συμπληρώνει.

Ένας δίσκος που όμοιός του δεν είχε κυκλοφορήσει έως τότε, τόσο ως προς το περιεχόμενο (αναφορά στις χαμένες πατρίδες και την καταστροφή) όσο και την

έκφραση (στίχοι καθώς και χρήση παραδοσιακών οργάνων). «Ένας δίσκος γραμμοφώνου, το μόνο ακροαματικό μνημείο που γυρίστηκε σε συγκέντρωση αντιπροσώπων του Τύπου. **"Μικρά Ασία"** ο τίτλος. Του Καλδάρα η μουσική, του Πυθαγόρα -του Πυθαγόρα με το λοχία της Αμφιλοχίας- οι στίχοι, του **Νταλάρα** και της **Αλεξίου** το τραγούδι», γράφει στις 31 Αυγούστου 1972 ο μεγάλος Π. Παλαιολόγος στο χρονογράφημά του στο «Βήμα» και συμπληρώνει: *«Δεν είναι Σεφέρηδες, Σικελιανοί και Παλαμάδες. Ούτε μουσουργοί με παγκοσμιότητα που δονούν το πεντάγραμμο. Ναι, αλλά στις στροφές του δίσκου είμαστ' εμείς, είναι ο πόνος, ο καημός, το βογκητό ενός λαού. Μαζί μ' αυτό και η βαθύτατη ανθρωπιά. Δόξες του έθνους, μεγάλοι ποιητές, ακαδημαϊκοί και Νομπέλ, σας στρώνω δάφνες για να περάσετε. Συμπαθάτε μας όμως όταν σας λέμε ότι η δική σας λύρα με τους υψηλούς φθόγγους δεν ράγισε την ψυχή της μάζας όσο οι απλοϊκοί αυτοί στίχοι και τα λαϊκά μοτίβα που γυρίζουν με τις στροφές ενός δίσκου».*

Ένας δίσκος που μίλησε στην ψυχή του λαού, είναι ο πρώτος που γίνεται **χρυσός** στην ιστορία του ελληνικού τραγουδιού, ήταν η πρώτη ουσιαστική και ολοκληρωμένη εμφάνιση της Χαρούλας Αλεξίου στη δισκογραφία και επιβεβαιώνει πως ο λαϊκός συνθέτης Καλδάρας υπήρξε συνάμα ένας νεωτεριστής δημιουργός, που μπορούσε να εφορμήσει και στα άγνωστα περιβόλια των έντεχνων μουσικών ειδών ασκώντας τη δική του επίδραση.

Αξίζει -τέλος- να παραθέσουμε ένα αυτούσιο απόσπασμα από συνέντευξη του **Κώστα Καλδάρα**, υιού του συνθέτου, το ***2009***, με άγνωστο παρασκήνιο λίγο πριν την κυκλοφορία της «Μικράς Ασίας»... Όταν βγήκε, κανένας δεν πίστευε σ' αυτό το έργο. Είχε πει στον Πυθαγόρα *«ρε συ, δος μου τίτλους να διαλέξω να κάνω ένα έργο». Και μέσα σ' όλα βλέπει «Μικρά Ασία». Και λέει «αυτό θα κάνουμε...»*. Μέσα σε τρεις μήνες είχε τελειώσει! Μέσα σε τρεις μήνες! Τόση ένταση και δημιουργία υπήρχε. Φοβερό πράγμα. Ποιος θα τα πει τώρα; Φωνάζει λοιπόν ο Απόστολος τον ***Καζαντζίδη*** στους Θρακομακεδόνες κι είμαστε η μάνα μου, ο πατέρας μου, εγώ, ο Καζαντζίδης κι ο Τσερόλας, ο εργολάβος οικοδομών, ο συμβουλάτοράς του. Το θυμάμαι σαν τώρα, καθόμασταν σε στρογγυλό τραπέζι. Παίρνει την κιθαρίτσα ο Απόστολος κι αρχίζει να τα παίζει. Ο Καζαντζίδης σιωπηλός. Πετάγεται ο Τσερόλας και λέει *«κύριε Καλδάρα, ωραία τα τραγουδάκια σας, αλλά δεν μας κάνουν»*. Ο Απόστολος κιτρίνισε. Απόρησε τόσο πολύ που κόπηκε... Λέει *«Στέλιο, δε λες κάτι εσύ;»* Ο Στέλιος κάτι μουρμούρισε. Πετάχτηκε η Λουλάρα η μάνα μου και του λέει *«κύριε Τσερόλα, σέβομαι την εργασία σας, αλλά τι δουλειά έχετε εσείς με το τραγούδι, να μιλάτε εκ μέρους του Καζαντζίδη;»* Ο Καζαντζίδης τίποτα, μουρμούριζε... Και του λέει ο Απόστολος *«άντε Στελλάκη, άντε αγόρι μου, εγώ φταίω που σε φώναξα. Άντε πήγαινε...»*. Κι ήταν η τύχη του Νταλάρα και της Χαρούλας, ας πούμε...

ΟΔΗΓΙΕΣ
για κατασκευή φιγούρας-σκηνικών σε ΧΑΡΤΟΝΙ

Είναι γνωστό πια ότι η σελίδα **«Πανελλήνιο Σωματείο Θεάτρου Σκιών»** που διαχειριζόμουνα επί **12 χρόνια** και που είχε κατορθώσει να έχει κοντά **χίλια μέλη**, ***ΕΚΛΕΙΣΕ*** επειδή το νέο Δ.Σ. έφτιαξε καινούργια.

Εκεί ήταν αναρτημένες οδηγίες που είχα αναρτήσει προς βοήθεια των νέων παιδιών, που προσπαθούν να φτιάξουν τις δικές τους φιγούρες.

Αυτές οι οδηγίες δημοσιεύονται σε αυτό το τεύχος του «ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΟΥ». Σήμερα στον **ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΟ** δημοσιεύω επικαιροποιημένες οδηγίες για την κατασκευή φιγούρας και σκηνικών με υλικό το χαρτόνι.

Αυτές οι κατασκευές ανήκουν στο **δεύτερο βαθμό** κατασκευαστικής δυσκολίας.

Η μεικτή κατασκευή φιγούρας δέρματος (ή «τάπερ») και χαρτονιού, ανεβάζει το επίπεδο δυσκολίας και το εντάσσει στο ανώτερο κατασκευαστικό επίπεδο, που είναι το **«σκαλιστό σκηνικό από χαρτόνι»**, αφού ο σκαλιστής πρέπει να προβλέψει αρχιτεκτονικά ποια σημεία θα σκαλίσει, ποια θα αφήσει και ποια θα σκεπάσει με χρωματιστό ψιλόχαρτο.

Για να σκαλιστεί το χαρτόνι, χρειάζονται:

- **Ένα κούτσουρο από σκληρό δέντρο** 40-50 τετραγωνικά εκατοστά, κομμένο εγκάρσια (το πουρνάρι είναι το καλύτερο). Εναλλακτικά, μπορεί να χρησιμοποιηθούν τεμάχια σκληρού ξύλου με τα νερά προς τα πάνω. Πρέπει να είναι σκληρό, ώστε τα κοπίδια μας να μην σφηνώνουν μέσα. Το κούτσουρο, ή το ξύλο, θέλει κατά καιρούς πλάνισμα, όταν κάνει πολλές αμυχές.
- **Κοπίδια ατσαλένια** τρία τουλάχιστον: Ένας **οδηγός** (στενό κοπίδι το πολύ 3 χιλιοστά, για να κόβουμε την αρχή και το τέλος της γραμμής που θα κόψουμε). Ένα 5-8 χιλιοστά (για τις «στροφές») και ένα 1 εκατοστό για ίσιες επιφάνειες. Τα κοπίδια χρειάζονται κατά καιρούς λίγο τρόχισμα σε λαδάκονο (φυσικό ή τεχνητό).
- Ένα **σετ στρογγυλές σγρόμπιες**, για ανοίγει στρογγυλές τρύπες (κουμπιά κλπ. στολίδια). Χρειάζονται **και 3-4 κομμένες (μισοφέγγαρο)**.
- Ένα κομμάτι **πράσινο σαπούνι**. Με αυτό

τρίβουμε τα σημεία που θα σκαλίσουμε, για να γλιστράει το κοπίδι, τόσο στο να κόψει εύκολα όσο και να «τρέχει» πάνω στο σχέδιο.

• Ένα **σφυράκι** απλό-κλασσικό.

• **Ριζόχαρτο** (ή χρωματιστά ψιλά φύλα ψιλόχαρτου), για να κολληθεί στα σημεία που θέλουμε να βάλουμε χρώμα. Βάφεται μετά την κόλληση.

ΚΟΠΙΔΙΑ-ΣΑΠΟΥΝΙ-ΣΜΙΡΙΔΙ

Το πιο δύσκολο, κατά τη γνώμη μου, είναι να σχεδιάσει κανείς μια φιγούρα και να προβλέψει ποια κομμάτια πρέπει να κοπούν, έτσι ώστε να μας δείχνει το σχέδιο, χωρίς τον κίνδυνο να αδυνατίσουν τόσο κάποια σημεία του χαρτονιού, ώστε να κοπούν κατά το παίξιμο.

Αφού σχεδιάσουμε τη φιγούρα, πρώτα κόβουμε τα εσωτερικά κομμάτια, ξεκινώντας από τα μεγαλύτερα και πηγαίνοντας μετά στα μικρότερα. Κατόπι κόβουμε το περίγραμμα.

Αφού τελειώσουμε τα κοψίματα, κολλάμε με ισχυρή κόλλα το **ριζόχαρτο** στα σημεία που χρειάζεται και μετά το βάφουμε ή κολλάμε τα χρωματιστά ψιλόχαρτα.

Τα κοπίδια κατασκευάζονται από **τεχνίτη σιδερά**, ο οποίος αφού τροχίσει ένα ατσάλινο κομμάτι βέργας, δημιουργώντας πολύ αιχμηρό τελείωμα, μετά τα **«βάφει»** πάλι σε ατσάλι με τον κατάλληλο τρόπο. Ο ίδιος θα μας κόψει και θα «βάψει» και τις σγρόμπιες που θέλουμε να κάνουμε μισοφέγγαρα. Βλέπε σχέδιο:

Τις **σγρόμπιες** τις αγοράζουμε από καταστήματα σιδηρικών-χρωματοπωλείο.

Το πάχος του χαρτονιού εξαρτάται από το αν έχεις σωστά κοπίδια, το ηλικιακό, το μαθησιακό και βέβαια το επίπεδο προηγούμενης εμπειρίας. Αυτό μπορεί να κυμαίνεται από 2 μέχρι 3,5 χιλιοστά.

Τα χαρτόνια μπορούμε να τα αγοράσουμε από καταστήματα ειδών τσαγγαρικής. Στην Αθήνα φέρνει ο Καρανάσος πριν την πλατεία Ψειρή-Μοναστηράκι (Μιαούλη 17), τηλέφωνο 2103248971.

Σίγουρα θα βρείτε και σε μεγάλη ποικιλία στον εισαγωγέα: Καρακωστάνογλου-Κύπρου 7α και Άρτης-Μοσχάτο τηλέφωνο: 2104816250-251.

Από κάποια χρονιά και μετά, οι μεγάλες εταιρίες χαρτιού, για να προφυλαχτούν από ανταγωνιστικούς απομιμητές, τυπώνουν

ΣΓΡΟΜΠΙΕΣ

πάνω στα χαρτόνια τους τη φίρμα τους, πράγμα αντιαισθητικό για φιγούρα. Προσπάθησα να τα σβήσω με την βαφή **«sformatura»** (βλέπε εικόνα), που χρησιμοποιεί και ο Σωτήρης Χαρίδημος. Τη βρίσκω σε τσαγκαράδικα στου Ψυρρή και είναι ένα υγρό, με το οποίο μπορούμε να περάσουμε το χαρτόνι, αφού τελειώσει το σκάλισμα, ώστε να σβήσουν τα γράμματα, αλλά και για να γίνει το χαρτόνι πιο ανθεκτικό! Υπάρχει σε μαύρο και καφέ χρώμα νομίζω, αλλά έτσι κι αλλιώς αυτό δεν παίζει σημαντικό ρόλο.

Καλή δουλειά!!!
Πάνος Καπετανίδης

ΕΜΒΟΛΙΑ ΕΜΒΟΛΙΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Για όσους δικαιούνται **τρίτη δόση** και δεν την κάνουν σε διάστημα επτά μηνών θα πάψει να ισχύει το πιστοποιητικό εμβολιασμού και τα προνόμια που προσφέρει **από την 1η Φεβρουαρίου**, τόνισε ο Θάνος Πλεύρης, αναφερθείς στους εμβολιασμούς. Συγκεκριμένα, υπογράμμισε ότι αυτό αφορά περίπου **500.000 πολίτες**, οι οποίοι θα αποκλειστούν από εσωτερικούς χώρους και εστίαση. Παράλληλα, άφησε ανοιχτό το σενάριο για την επέκταση του υποχρεωτικού εμβολιασμού και σε άλλες ηλικιακές ομάδες, αλλά και το ενδεχόμενο αποκλεισμού των ανεμβολίαστων και από τους εξωτερικούς χώρους εστίασης.

«Υπάρχουν επαρκέστατα ραντεβού, ώστε όσοι έχουν κάνει τις δύο δόσεις του εμβολίου, μέχρι την 1η Φεβρουαρίου να κάνουν και την τρίτη δόση. Από την 1η Φεβρουαρίου, θα ισχύσει για όλους τους ενήλικες και όχι μόνο για όσους είναι 60 ετών και άνω, όσοι ενώ δικαιούνται και μπορούν, δεν θα έχουν κάνει την τρίτη δόση, θα πάψει να ισχύει το πιστοποιητικό εμβολιασμού και τα προνόμια που προσφέρει, όπως η είσοδος σε εστιατόρια και άλλους κλειστούς χώρους, εάν έχει παρέλθει το 7μηνο μετά από τη δεύτερη δόση του εμβολίου», είπε ο Θάνος Πλεύρης.

Όπως εξήγησε, η **διάρκεια του ευρωπαϊκού πιστοποιητικού** δεν επηρεάζεται και **συνεχίζει να ισχύει για 9 μήνες**, αλλά αυτό αφορά μόνο τα ταξίδια στο εξωτερικό και δεν θα γίνεται δεκτό για την είσοδο σε εμπορικά καταστήματα και χώρους εστίασης στην Ελλάδα.

Θεοδωρίδου-Παπαευαγγέλου: «Ο εμβολιασμός παιδιών κι εφήβων προστατεύει τα ίδια και τους γύρω τους».

«Ο εμβολιασμός μειώνει σημαντικά την πιθανότητα κάποιος να κολλήσει, να νοσήσει, να νοσηλευτεί ή να πεθάνει από τον covid 19, ακόμα και με τη μετάλλαξη Δέλτα», υπογράμμισαν οι δυο καθηγήτριες.

Όπως σημείωσε ο Υπουργός Υγείας, αυτοί που δικαιούνται, αλλά ακόμη δεν έχουν κάνει ακόμη την τρίτη δόση του εμβολίου έναντι του κορονοϊού, είναι περίπου 500.000 πολίτες.

Ο Χαρίδημος

τα έχει όλα ζωγραφίσει: την αποκάλυψη του Ιωάννη, την γη της επαγγελίας, το Χαρίδημο και το **Φώτη Ράμμο** το **1948** στο καφενείο του Χαρίδημου, **τον Περικλή** στην Πνύκα, μια αντιπαλότητα φιλική με τον **Φωκίωνα Δημητριάδη**, τον Καραγκιόζη στην Κατοχή και τον Χαρίδημο με δύο όμοιους Μπαρμπαγιώργους, ποιος το διεκδικεί, ήταν φίλοι και το **καρναβάλι του Καραγκιόζη** που βιώνουμε καθημερινά και ίσως με την Αποκάλυψη σωθούμε.

Ο Χρήστος το 1931 έπαιξε την παράσταση Καημένε Αθανασόπουλε. Η παράσταση διακόπηκε από τη χωροφυλακή για τα φρονήματά του, που κάποιους ενοχλούσε. Μετά από λίγα χρόνια την παράσταση την έπαιξε το 1938 με μεγάλη επιτυχία ο μέγας Μόλλας..

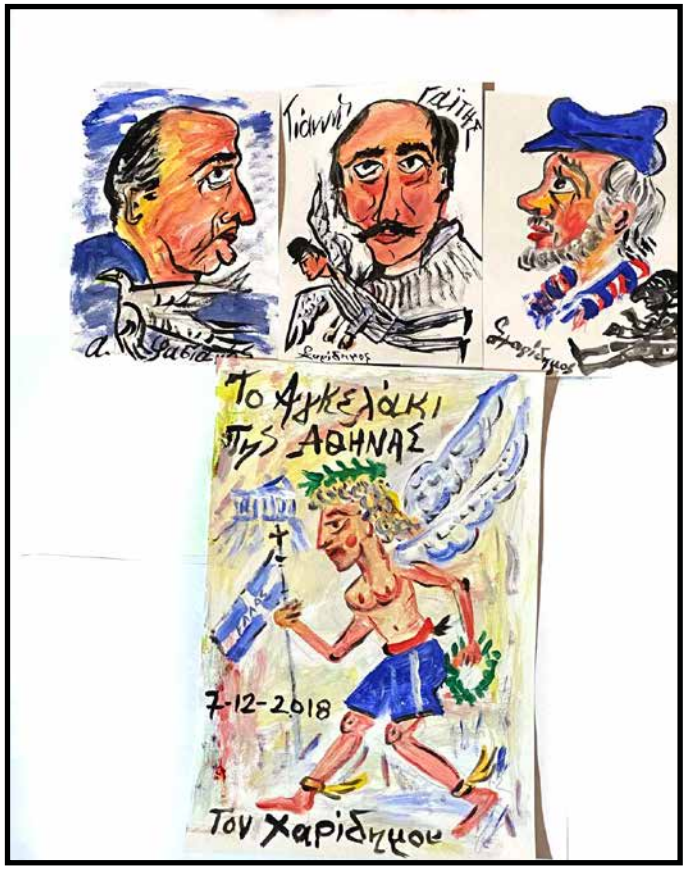

7-12-2018
Το αγγελάκι της ΑΘΗΝΑΣ

Από τη διεύθυνση του ΟΠΑΝΔΑ προτάθηκαν να φτιάξουν **το χριστουγεννιάτικο αγγελάκι** τρεις καλλιτέχνες, με το μεγάλο δάσκαλο ζωγράφο **Αλέκο Φασιανό**, το μεγάλο καλλιτέχνη **Γαΐτη** και το λαϊκό ζωγράφο του Θεάτρου Σκιών **Σωτήρη Χαρίδημο**. Το ένα διακοσμούσε την Ακαδημία του Αλέκου Φασιανού και του Γαΐτη στην Ομόνοια και του Χαρίδημου στο νεοκλασικό κτίριο Πουλόπουλου στο Θησείο. Μεγάλη μου τιμή είναι ότι εγώ ο λαϊκός καλλιτέχνης υποκλίνομαι στο μεγάλο ζωγράφο **Αλέκο Φασιανό**, που τον είχα γνωρίσει. Πολύπλευρο το ταλέντο του και πιστεύω ότι στον παράδεισο θα ζωγραφίζει τα ωραία περιστέρια της ανθρώπινης αγάπης και για τον Γαΐτη, με τα ανθρωπάκια του άφησε την εξαίρετη ζωγραφική του. Να τους χαιρόμαστε και να τους θυμόμαστε.

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Μας στέλνει ο Σωτήρης Χαρίδημος

Σπάνια σχέδια του **Γιώργου Χαρίδημου** που έχουν σταλεί σε Μουσείο στο Μεξικό πριν 30 χρόνια και τα **ξαναζωγράφισε** ο Σωτήρης Χαρίδημος για τη συλλογή του.

Οι πρώτες φιγούρες του Σωτήρη Χαρίδημου: Ο Καραγκιόζης και ο Μπαρμπαγιώργος, ο Σταύρακας και ο Χατζηαβάτης το έτος 1950.

Προς τους ναυτιλλομένους του Θεάτρου Σκιών, μικρούς και μεγάλους, το καινούριο μου βιβλίο: Ο θρύλος του Φαλήρου, ο Καπετάν Αντρέας Ζέπος, ένας φτωχός ψαράς, φιλάνθρωπος και θυμόσοφος, που γίνεται παράσταση και θα παιχτεί στο Μουσείο Χαρίδημου του Δήμου Αθηναίων στο Πολιτιστικό Κέντρο Μελίνα το νέο έτος 2022. Η εικόνα με τα κτήρια απεικονίζει την ταραντέλα του Φαλήρου και το θέατρο ΕΗΣ του Φαλήρου.

ΤΟΥ ΠΑΠΟΥ ΤΑ ΜΕΡΑΚΙΑ!

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ Πάνου Καπετανίδη

ΠΡΟΦΗΤΙΚΟΝ
(22-1-22)

ΤΟΥ ΠΑΠΟΥ ΤΑ ΜΕΡΑΚΙΑ 2